

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

2026-07-20 Nr. NV-1925

VYRIAUSYBĖS IŠVADA Nr.: TAP-26-879 TAIS 26-9933(2)	DĖL TIKSLINIŲ KOMPENSACIJŲ ĮSTATYMO NR. XII-2507 11 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XVP-1607		
	Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Pateikimo Seimui terminas 2026-07-31	<i>Socialinės apsaugos ir darbo ministerija</i>	☐ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☒ Nesvarstyta <i>Data iš kalendoriaus</i>	☒ Svarstyti TAP ☒ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Gražinti tobulinti

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Seimo narės D.Ulbinaitė ir P.Kuzmickienė siūlo (nuo 2027-01-01) atsisakyti reikalavimo turėti vairuotojo pažymėjimą, asmeniui su negalia siekiant gauti lengvojo automobilio ir (ar) jo techninio pritaikymo išlaidų kompensaciją (toliau – automobilio išlaidų kompensacija)¹. Teisė į kompensaciją būtų siejama su nustatyta automobilio išlaidų kompensacijos poreikiu, nepriklausomai nuo to, ar asmuo transporto priemonę vairuoja pats. **Taip pat siūlo išplėsti šeimų, auginančių vaikus su negalia, teisę gauti automobilio išlaidų kompensaciją – skirti kompensaciją ir tais atvejais, kai nustatytas kompensacijos poreikis dėl ilgalaikio ir negrįžtamo judėjimo funkcijos sutrikimo** (t.y. ne tik, kai vaikui nustatytas 1 ar 2 lygio individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos / specialusis nuolatinės slaugos poreikis).

Seimo narių nuomone, galiojantis reguliavimas nepakankamai atitinka realius asmenų su negalia mobilumo, saugaus judėjimo ir oraus dalyvavimo visuomenėje poreikius, nes kompensacijos skyrimas siejamas su formaliais kriterijais, kurie ne visada atspindi faktinį pritaikyto transporto poreikį.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Siūloma nepritarti Įstatymo projektui:

- Įstatymo projektu siūlomas teisinis reguliavimas nedera su automobilio išlaidų kompensacijos tikslu. Tai keistų šios kompensacijos paskirtį – ji būtų orientuota nebe į asmens su negalia galimybių savarankiškai judėti didinimą, o į transporto priemonės naudojimą asmens poreikiams tenkinti, kai ją vairuoja kiti asmenys.
- Asmenims, kurie dėl sveikatos būklės negali vairuoti, socialinės apsaugos ir sveikatos apsaugos sistemose jau yra numatytos kitos mobilumo užtikrinimo priemonės: savivaldybių organizuojamos transporto paslaugos, mokamos individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos, pacientų pavėžėjimas į gydymo įstaigas paslaugas.
- Siūlomas reguliavimas iš esmės keistų galiojančią individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikių vertinimu grindžiamą automobilio išlaidų kompensacijos skyrimo vaikams sistemą. Teisė į automobilio išlaidų kompensaciją papildomai būtų siejama su atskiru siauresniu judėjimo funkcijos vertinimu. Šeimoms, auginančioms vaikus su negalia, jau yra taikomas diferencijuotas ir lankstesnis teisinis reguliavimas. Vaikams kompensacija skiriama pagal nustatytą aukštesnio lygio individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikį ar esant visiškai negaliai nuo vaikystės ar specialiajam nuolatinės slaugos poreikiui (1 ir 2 lygio individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikiai nustatomi, kai asmenys yra visiškai ar labai nesavarankiški, turi reikšmingų judėjimo ar orientavimosi sunkumų ir reikalinga nuolatinė ar ilgalaikė kito asmens pagalba). Automobilio išlaidų kompensacijos skyrimas siejamas su didelio ar labai didelio pagalbos poreikio situacijomis, kai dėl vaiko sveikatos būklės objektyviai atsiranda ir didesnis šeimos poreikis užtikrinti mobilumą.
- Įgyvendinimas pareikalautų reikšmingų papildomų valstybės biudžeto lėšų ir ženkliai padidintų automobilio išlaidų kompensacijų gavėjų skaičių.

PAPILDOMŲ LĖŠŲ POREIKIS ☒ Taip ☐ Ne

Pritarus Įstatymo projektui, papildomas valstybės biudžeto lėšų poreikis galėtų siekti **apie 11 mln. EUR per metus (jei dėl kompensacijos kreiptųsi visi asmenys, kuriems nustatytas automobilio išlaidų kompensacijos poreikis).**

¹ Asmenys, kuriems pagal Asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymą nustatytas kompensacijos poreikis ir kurie turi vairuotojo pažymėjimą patvirtintą teisę vairuoti lengvąjį automobilį, turi teisę vieną kartą per 72 mėn. gauti 64 BSI dydžio (4736 EUR) lengvojo automobilio išlaidų kompensaciją ir (ar) iki 128 BSI dydžio (9472 EUR) lengvojo automobilio techninio pritaikymo išlaidų kompensaciją.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

ADMINISTRACINĖ NAŠTA PRISITAIKYMO IŠLAIDOS) ☐ Taip ☒ Ne	GYVENTOJAMS	☐ Taip ☒ Ne
	ŪKIO SUBJEKTAMS	☐ Taip ☒ Ne
	VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ INSTITUCIJOMS IR ĮSTAIGOMS	☐ Taip ☒ Ne

SUINTERESUOTŲ ASMENŲ ĮTRAUKIMAS IR PROJEKTO DERINIMAS ☒ TM ☒ FM ☐ AM ☐ EIM ☐ EM ☐ KAM ☐ KM ☐ SADM ☐ SAM ☐ SM ☐ ŠMSM ☐ URM ☐ VRM ☐ ŽŪM ☐ LSA ☐ Verslo asociacijos ☐ Profesinės asociacijos ☐ Nevyriausybinių organizacijų ☐ Kita (Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba)	
Projektas su FM ir Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba suderintas be pastabų, patikslintas pagal TM pastabas.	

PASIŪLYMAI IR KITI SVARBŪS ASPEKTAI
Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabų ir pasiūlymų nėra.

PAŽYMĄ PARENGĖ	Daiva Buivydaitė-Garbštienė
	Socialinės politikos grupė , vyresnioji patarėja